

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre 1 frt 25 kr.
Félévre 2 „ 50 „
Egész évre 5 „

Megjelenik minden szerdán
és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr.

Hirdetéseket felvesz a rendkívül
olcsó áron közlő a kiadóhivatal.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-u. 45. sz.
a Wagner és Szelényi (ez-
előtt Gedeon és Tsa) nyom-
dája. Ide küldendők a lap
szellemi részét illető köz-
lemények, valamint az
előfizetési díjak, hirde-
tések, nyiltterek és rek-
lamációk.

POLITIKAI LAP. A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes példányok Groszman J. antiquar-lizletében, Falkenstein S. dohánytözséjében, Hesz Jenő, Gubás F., Groszmann J. és Nagy Lajos fűszerkereskedésében kaphatók.

A rágalmazók.

Annak, hogy az emberiséget a világ megteremtésétől máig, két táborra osztó jelensége, már a két első embernél, Ádámnál és Évánál nem jelentkezett, oka az volt, mert az egyik *férfi*, a másik pedig *nő* volt. De már az első emberpár *két férfigyermekénél* Káin- és Ábelnél kitűnt, hogy az egyik *becsületes*, a másik pedig *gazember* volt.

Valamint pedig ma is, a hitvány van fölényben, szemérmertlensége és erkölcsi érzék hiánya miatt, a becsületes felett. Ugy már akkor is, a jót, a nemest, a szelid és becsületeset ütötte dorongjával agyon, a hitvány, a durva, álnok, ravasz és alávaló Káin.

Az is teljesen és tökéletesen igaz, hogy a jó tulajdonságokkal ékeskedő és szelid lelkű Ábel a harcra, az irigykedésre és ellenségeskedésre nem, de meg pláne — az oroszva gyilkosságra nem is gondolt — annak fogalma előtte ismeretlen is volt, ámde a gonosz Káin, irigysége által zaklatva, oroszva ölte meg Ábelt.

Már, hogy a világot teremtett Teremtő határozta azt úgy el, hogy a két első férfi közül az egyik jó, a másik pedig rossz legyen, vagy hogy ez egyáltalában mely törvénytől fogva történt így, azt nem tudom; hanem azt igen is tudom és életem folyamán tapasztaltam, hogy e két első férfi tulajdonsága átszármazott az egész férfi-emberiségre és valamint hogy minden asszony egyformán Évára, az első asszonyra hasonlít tulajdonságában, a férfiak egyik része Ábelre, a másik része Káinra hasonlít föltétlenül és a hiba csak az, hogy ma is, mint eddigé, több a Káin, mint az Ábel, mi azért van így bizonyosan, mert Ábel idejekorán agyonüttetvén, örökösök hátrahagyásához nem volt annyi ideje, mint Káinnak.

Kár, hogy nem fordítva történt s ha már a szelid lelkű Ábel Káint agyon nem üthette, a gondviselés avatkozhatott volna bele a dologba s előidézhetette volna, valamelyes természetes uton is, hogy inkább Káin lett volna az első halott és még pedig oly idejekorán, hogy utódai az emberiség körébe ne keveredtek volna.

Ez persze, másképpen történt volna, ha Káin jelleme a paradicsomban jelentkezik, mert onnan kevesebb hibáért is, csupán az alma élvezetért is — lángoló pallossal kergették ki az első emberpárt, de hát a nagy világban, hol az ember szabad akaratán hagyatott, előleges cenzura nincsen s csak utólagos feleletre vonás van — a mennyiben van — ott már az emberek mindazt cselekedhetnek a nélkül, hogy a lángoló pallossal nyakszirtén vágatnának. Ami, hogy nem így történik, igazán nagy kár.

Mert — ha mint óhajtható lenne — minden tisztességtelen, irigy, hazug és rágalmazónak attól tartania, hogy minden esetben egy lángpallos csap a nyakára, bizonyára kevesebb lenne, nemcsak a *törvényes uton megtorolható bűnesetek*, de az *erkölcsi gyilkosságok* száma is,

Az idő átalakító és fejlesztő hatása megteremtette máig azt, hogy bíróságok ítélkeznek az emberek gonosz cselekedetei felett s bár így jelentékeny számú Káin kerül a fogdába és esetleg az akasztófára is, mégis igen sok jár közülök szabadon. Mert az idő átalakító és fejlesztő hatása ezek nagy számát is átalakította. Kezeikben nem hordanak dorongot és a jobb tulajdonságu ember-társaikat nem ezzel ütöik agyon, hanem felöltve a tisztességes emberek álarczát, keztyűben járnak, mosolyt öltenek arczukra és *csak nyelvükkel* űzik dicső elődjüknek mesterségét és *erkölcsileg gyilkolnak*.

És valamint hogy a Vampyr csak a kiszivott vérrel táplálkozik, úgy ezek a *modern hyénák* is, csak embertársaik jóhírnevére, becsületére szomjúhoznak.

Bizonyos, hogy a megrágalmazott, mindig *tisztességes* és hogy a rágalmazó mindig *alávaló* ember, ezt tudja minden józan eszű Ábel-ivadék. De kellett az Ábel utódaiban némi részben az Éva tulajdonságának is átörökölnie, mert megvan benne azon jelzettem származásra valló tulajdonság, hogy meghallgatja az alávaló rágalmazókat.

Nincsen az az előkelő ember, kire, ha a legbutább rágalmat is költi az alávalóság, meghallgatásra ne találna és terjesztőjévé ne válnék a tisztességesebb elem is.

Az ingyencsés e tekintetben is fejlődött, egyszerű és a társadalomban jelentékenyebb számot alig tevő ember megrágalmazásával alig foglalkozik valaki. Ma minden *nagyban* megy, kiváló embereket kell rágalmazni és minden kigondolható, hihetetlen alávalósággal, mert a valószínű a lehetséges, az olvasmányokban sem elégíti ki a tisztelt közönséget, valami hihetetlen, valami regényesen valószínűtlen kelt a rágalmazó etbeszélésekben is, különben nincs kelete.

Valamint pedig, hogy az írók is regényezikben a hihetlenség régióiba csapnak át, úgy a Káin-maradék is lépést tartson a fejlettebb izléssel, fölülmulni iparkodik önmagát s oly rágalmakkal illeti Ábel ivadékait, mely ha megtörténhet és elkövethető, arra csak Káin-ivadék képes.

Nagyon ideje volna már, ha nem nemzetiségek, nem vallás szerint csoportosulnánk, hanem megalakulna a *„becsületes emberek szövetsége vallás- és nemzetiségi különbség nélkül”* és egyesült erővel törnénk a *gazemberek* ellen, mely egyesült erő ellen a hitványoknak nem volna menekülésök, ha mindjárt a föld egyik fele villamos kocsivá alakulva akarna is velök elszaladni.

Mi könnyebb, de mi alávalóbb, mint embertársainkat megrágalmazni, azokon soha el nem követeit cselekmények elkövetését reá fogni s mindazt és felelősséget elkerülendő titokban suttogva tenni.

Az erkölcsi nyomorék, az eltörpült jellem, a korlátolt eszű, a buta, a hitvány és alávaló természetes ellensége a fenkölt jellemű és nemesen gondolkozó embernek és mert tudja — és bizonyosan tudhatja, — hogy ahhoz soha fel nem emelkedhetik, sárral dobálva, megrágalmazva iparkodik azt magához lerángatni.

Ez alapja minden rágalomnak.

Vessen meg minden tisztességes ember minden rágalmazót, szorítottassanak ki ezek minden társaságból s kerüljenek azok egymás légkörébe és akkor megfuladnak a belőlök kiáradó erkölcsi büztől.

Manschell Vincze.

Hölle J. M. Prince
of Waller sec

pezsgője

1 nagy üveg 2 frt 20 kr., egy fél üveg 1 frt 20 kr., egy pohár 25 kr.

Főraktár a Megay Róbert czukrászdájában Miskolczon,

főüzlet Széchenyi-utca 26., fiók-üzlet Erzsébet-tér. — Minden harminczadik üveg dugója, a mely beégetéssel van megjelölve, egy tiz koronás arannyal váitatik be.

Sajtógyilkosságok.

Egy híres német szatirista szerint e világon a sirásokon kívül még sok más emberbaráttal is találkozunk uton-utfélen.

Az ilyféle emberbarát osztályába kétségkívül ama ujságírók is tartoznak, a kik a nyilvánosságot akkép vélik legjobban szolgáltni, hogy ha szenzáció nincs is, csinálnak szenzációt, nem törődve azzal, vajjon ezáltal egy közbecsülésben álló embert moraliter megölnék-e vagy nem.

Emlékeztünkben van még az az eset, hogy Budapesten a milliomos *Zellerin* Mátyás tönkrementje alkalmával egy *Horváth* Ede nevezetű hivatalnok a sajtó egyrésze által tolvajlással vádoltatott. A szegény ördög — ki adatokkal bizonyítja ártatlanságát — nem követelt egyebet, mint azt, hogy a szélrózsa minden irányában kikürtölt hamis hírek revokáltassanak, mely kérelme azonban süket fülekre talált, a mennyiben a tisztelt szerkesztőség kellemetlennek tartotta azt, hogy önmagát czáfolgassa. Az illető lap csakis nyilttéri nyilatkozatnak volt hajlandó tért engedni, még pedig hat forint díj ellenében. A szegényember lefizette a kért 6 forintot, de midőn gyermekei az iskolából sirva jöttek haza, hogy társaik szemükre vetik az édes atyjuk tolvajságát, nem ment el újra a szerkesztőségbe, mert nem volt talán még 6 forintja, hanem azt gondolá, megszerzi s a rehabilitáló nyilatkozatot sokkal olcsóbban és leugrott a negyedik emeletről!

Nyilvánvaló dolog, hogy az illető lap jól értesültsége és a nyilvánosság szent nevében elkövetett lármája kergette ezen szegény embert a halálba, azonban ezzel a sajtó képviselői édeskeveset törődtek, mert ha ez a halál baj neki, akkor ő maga az oka! Miért oly érzékeny?

Tudomásunk szerint azon a közügyek terén gyakran kivált, talpig becsületes kereskedő felett — ki a napokban egy helybeli

lap által hasonló meghurczoltatásoknak volt kitéve, még néhány év előtt dicshymnusokat zengett ugyanaz a lap és most, midőn a sors csapásai alatt anyagilag összeroskadva, hivatalnoki állásra tett szert, melyet évek óta becsületesen, sőt ugyszólván kiválóan betölt, találkozik még oly ember is, ki őt most moraliter megölni igyekszik.

A kereskedő bukása, ha — mint a jelen esetben — gondatlanságból történt, vétséget képez ugyan jogi felfogás szerint, de legkevésbé sem dehonesztáló az illetőre nézve és ez, kiváló jogászok szerint mivel sem különbözik attól, mintha például valaki hajtás közben véletlenül valakit elgázol és könnyű testi sértést ejt rajta.

A csalárd bukás már nem vétség, hanem büntett és egész más beszámítás alá esik, mint az előbbi. A csalárd bukás okvetlenül dehonesztáló jelleggel bír és éppen ezen okból disztigváltni kell a csalárd bukás és a *gondatlanságból* eredt vétkes bukás között és így egészen illoyális, sőt lelkiismeretlen eljárásnak tartjuk, ha egy lap a helyett, hogy behatóan informáltatná magát ily ügyekben, a tények elferdítése által valakit a nyilvánosságnak kiszolgáltatót.

Azt, hogy ama helybeli lap, melyben a sérelmes közlemény megjelent bevallotta, miszerint *némileg* eltért az igazságtól, mentesül nem fogadható el és szerintünk ez ahhoz hasonlít, mintha valakit arczul ütünk és azután bocsánatot kérünk tőle.

Ha a sajtó a nagyhatalom akar lenni, ha a sajtó a legemberségesebb hatalom hírében akar állani, akkor *kötelessége* az érdekesség és szenzáció épségben tartása mellett arról is gondoskodni, hogy valaki a tényálladékoknak meg nem felelő hírek által meg ne hurczoltassék.

A sajtó az egyetlen hatalom, mely vizsgálat nélkül hoz ítéletet és ezen ítéletnek megvan az a ritka tulajdonsága, hogy kimondása egyértelmű a végrehajtással. A sajtó-

nak módjában áll pusztá feljelentések alapján valakit a nyilvánosságnak kiszolgáltatót, de a sajtó által hangoztatott emberiség nevében *nincs joga azt megtenni.*

Kivánatos volna, hogy bűnpereket az ujságokban csakis *beható* információk alapján pertraktálni legyen szabad, nem pedig, hogy hamis hírek bocsáttassanak közre és csak napok vagy hetek után, midőn a becsületében mélyen sértett fél rekriminál, következzen a kierőszakolt helyreigazítás, mely utóbbi azután formájára nézve sem állja ki a kritikát.

Ujólá hangoztatjuk, hogy a sajtónak állana leginkább érdekében, hogy lehetetlenné tegye a sajtógyilkosságok elkövetését.

Egy kereskedő.

— „**Uj alkotmányos forma.**“ *Bánffy* Dezső b. miniszterelnök, *Lukács* László pénzügyminiszter és *Dániel* Ernő báró kereskedelmi miniszter szombaton este Bécsbe utaztak, a hol egész keddig maradnak. Utjuknak célja részben a kiegyezési tárgyalások folytatása, részben a kvótakérdés megoldásának előkészítése. De a főczél nem ez. Mindinkább valószínűvé válik az az eshetőség, hogy Ausztriával a kiegyezést az 1867. évi XII. törvényczikk által előirt módon *megköttni nem lehet.* Erre a végső terminus május elseje; és nem jöhet józan politikus számba az, a ki az osztrák-fajharczokat három hónap alatt megszüntethetőknék véli. *Bánffy* Dezső bárónak tehát számolnia kell azzal, hogy mi történik abban az esetben, ha az osztrák parlamenti viszonyok májusig gyökeresen meg nem javulnak? És ő számol is. Tervei készen vannak, annyira, hogy azokkal már a nyilvánosság elé lép és lapjai segítségével megkezdi a „közvélemény előkészítésének“ nagy munkáját. Ma egyik felhivatalosában, a *Nemzet*-ben, ezeket téteti közzé:

Ha a kiegyezésnek a *parlament* által való elfogadása Ausztriában ki van zárva, akkor a kormányok megállapodása for-

A „SZABADSÁG“ TÁRCZÁJA.

N é p.

I.

Beszélnék, de mennyit! beszélnek a népről:
Segítsünk rajta, hogyan, mikép? . . .
De kérdek egyet, míg szólnék egyébről:
Tulajdonképpen *hol van a nép?*

Mert ugyebár, szólván: így-ugy „tengődik“ . . .
Nem mi magunkról mondjuk el ezt.
Magunkféle, tudjuk, czélhoz vergődik;
Nincs is oly eszköz, mely megijeszt.

Ám, a kiről szólunk, nem tud az arról; . . .
Róla van a szó, de nem *vele.*
És ma is, mint hajdan, azt véli az urról:
Nem teste vére — *ellenfele.*

Valljuk meg őszintén: hisszük-e, hogy van
Népnek magáról gondolata?
S velünk érez, midőn könyvben lapokban
Érette foly az eszme-csata?

Gondolunk e arra, hogy majd kiviván
Ez, amaz intézményt — nincs több sebe?
Hogy más, mint gépezet, a mit ő kíván? . . .
Tudjuk-e, mi az ő *egyébe?*

Tetszelgénk magunknak (gyönyör volt bár)
Ember-jogokat csikarni ki:

De hol van az ünnep, hol van az oltár,
Mely *minden embert* áldozni hi?

Mienk a gondolat, mienk a *divatja*;
De szűkösen jut belőle, hej!
És olyan magas a *közélet* padja!
S ahhoz is *jegy* kell, ha volna hely . . .

De nekünk jutott még; és onnan *nézünk*,
Hogy megy magától ez a világ.
S azt hisszük, tapsunkkal meg is igézzük
Hátul a népet, ki semmit se' lát.

S leszállunk a padról. Jó volt a darab:
Ismét lépett az igaz elébb!
Hm! gondolják ott lenn, még mennyit halad,
Ha tömegünk is szinpadra lép.

II.

Óhatatlan, egyszer tölszabaditva,
Hogy ne terüljön széjjel a nép,
Duzzadó árként, mely gátját szakitva,
Mélyebb partjára tombolva lép.

Mert tömegét az ő természet adta,
S így természetes partot keres.
Régi töltéseit már meghaladta;
Foldozni többé nem érdemes.

De már rá időnk sincs; a kor sodrában,
Akarva, vagy nem, benne vagyunk.
Félelem tanácsán mentés hiában:
Elmerülünk, vagy — haladunk.

Idegen elemet az az ár nem tűr;
De a rokonnal egy testbe forr.
Meg ne ijedjete hát a jelentül:
Tietek, bizva, mindig a kor.

A közjó érzete mindig egyenlő;
Egy változó: a vágy ereje, —
De mindig élő s összegyülemlő,
S részt lel, ha eljött az ideje.

Bizzál az érzésben; az soha nem csal.
Egy bizonyosság az minékünk.
Meg ne fojtsd, meg ne öld! ha egyszer elhal:
Számtevő lényed véle letűnt.

Visz az idő. Hova? Emberi létre!
Oh mennyi még az emberi vad!
De ne nézz vadért csak völgyi sötétre:
Neked azt, nézz föl, magas is ad.

Mennyi próffeszkedik szeretet nélkül,
Keresve másban csak önmagát!
Nemcsak tettben a bűn: már elsötétül
A sziv, feledve a társ jogát.

Igen, igen! Jogát a szeretetnek:
Tenni a jót, mert tenni szabad,
De tenni a *mindnek*, mint tenni az egynek,
A minddel *együtt* . . . hogy légy *szabad!*

Dr. Nagy Mór.

mailag egészen elesik, lényegében pedig változik annyiban, a mennyiben Magyarország önálló intézkedésére nézve egyedül a magyar kormány léphet föl kezdeményezéssel és ezen az alapon a magyar országgyűlés föltétlenül és önállóan határoz. Az Ausztriával való viszony ekkor változást szenved, nemcsak formailag, de még a legszükségesebb rendszabályok kizárólagos alkalmazása mellett, némi tekintetben lényegileg is. Bár a védelem és külügyi képviselő, valamint a kapcsolatos pénzügyi kötelező folyamányai és a vámterület, fogyasztási terület fönttartható közossége (!) mellett a célszerűségi szempontok ekkor is fönforgognak és erről megfelelően akkor is részben kell, részben (a vámközösségre célszerűen lehet intézkedni. De ez ma új alkotmányos formát és az 1867. XII. törvényczikk keretének némely változtatását, intézkedéseinek módosítását kívánja még abban az esetben is, ha Magyarország a monarchia közös ügyének a legmesszebb menő (!) módon megfelelni, sőt talán a vámközösséget is föntartani akarná. Ez pedig alapos előkészítést igényel.

Megdöbentő nyíltsággal áll ezen közleményből előttünk az új helyzet. Ausztriában az alkotmányos rend fölbomlik, a kiegyezés ott parlamentáris uton meg nem lesz köthető. A Deák-féle kiegyezés világosan kikötötte, hogy ez esetben Magyarország önálló rendelkezése életbe lép és különösen a kereskedelmi viszonyok a két állam között vámvonalakkal fognak szabályoztatni.

Most Bánffy az egész 67-iki törvényeket sarkaiból akarja kiforgatni és fönn akarja tartani a reáluniónak minden részletét az abszolút Ausztriával szemben is. Megnevezi sorban a közös hadsereget, a közös diplomáciát, a közös pénzügyeket, a közös vámterületet is. És hogy ez megtörténhessen, azért „Uj alkotmányos forma” kell és „az 1867. XII. törvényczikk megváltoztatása” kell.

Azért tehát „alapos előkészületeket kell tenni”, hogy a „monarchia közös ügyének a legmesszebb menő módon (!) megfelelni lehessen”.

Ime, itt van a magyarázata Bánffy vonatkozásának. Bánffy a világeért sem fogadta el Apponyi magyarázatát az „önálló vámterület” felállítására nézve. Megvan az oka. Ő már akkor tudta azt, hogy a vámközösséget fenn fogja tartani minden áron. Neki ismét a hátralevő idő nem arra kell, hogy az önálló vámterületre nézve az előkészületeket megtegyje, hanem arra, hogy „alapos előkészületeket” tegyen, hogy a monarchia közös ügyei-nek „a legmesszebb menő módon (!) hogyan lehet megfelelni” azon esetre, ha Ausztriában az alkotmányosság megszűnik. Megmondja, hogy a „vámközösség föntartására célszerűen lehet” ez esetben is intézkedni.

Ez a terv, a mely a magyar alkotmány-nyal szemben egyenesen árulásszámba megy, a közvélemény minden rétegét kell, hogy fölkavarja és a nemzetnek minden jobbgondolkodású fiát kell, hogy sorakozásra bírja.

— Nesze semmi, fogd meg jól. Ez a régi közmondás jutott eszünkbe, midőn a Láncki Leó táviratát olvastuk. Láncki Leó ugyanis szombaton táviratot intézett Soltész Nagy Kálmán polgármesterhez, melyben ezeket sürgönyzi: „A miniszter ma rendelte el mind a két pályaudvar kibővítését”. A polgármester ezt a sürgönyt az ipartestületi bálban kapta meg éjszakának idején, a mi felett aztán ott a bálban — a „Borsodmegyei Lapok” állítása szerint — nagy lett az öröm. Mi e fölött nem érzünk valami nagy örömet, mert ez a „fontos hír” nem olyan új és meglepő, a mely miatt érdemes volt a táviró hivatal éjjeli nyugalmát háborgatni. Ha ezt a hírt vasárnap kapja meg a polgármester levélbeli értesítés folytán, éppen ott vagyunk vele, ahol az éjjeli sürgönynyel. De hát úgy látszik, ez előre kicsinált dolog volt. Kívánatos volt, hogy a Láncki Leó neve ott, azon a helyen,

a hol most egy éve olyan szépen megnyilatkozott, ismét felszínre kerüljön, hogy az a derék, jóra való iparos közönség hadd lássa, hogy Láncki úr éjjel-nappal csak egyedül Miskolcz város érdekeiben működik.

No, de hát hadd lássuk mi is, micsoda örömgerjesztő dolog van abban az éjjeli sürgönyben. „A miniszter ma rendelte el.” Ezt sürgönyzi Láncki úr. Hát ez nem áll, mert a miniszter már ezelőtt négy esztendővel a Herman Ottó interpellációjára elrendelte a miskolczi vasuti állomások kibővítését. Csak az volt a baj, hogy a miniszteri elrendelést nem hajtotta végre senki. Ma lehet, hogy újból elrendelte a miniszter, de azt mondja meg nekünk Láncki úr: ki fogja a miniszteri elrendelést végrehajtani? Azután meg — mikor fogja végrehajtani?

Igen, azt kérdezzük tiszszor, százszor, hogy: mikor?! . . .

Egyik előző cikkünkben már kimutattuk, hogy ebben az 1898-ik esztendőben nem lesz az építkezésből semmi, mert az ideai költségvetésből a miskolczi állomások szépségesen ki-maradtak.

Hát mikor lesz?

Sürgönyözni könnyű, semmitmondó üres szavakkal éjnek idején báli alkalommal még hangulatot kelteni is lehet. De minket mindezekkel nem lehet felültetni.

Tessék megsürgönyözni ezt: A miniszter nekem ma kötelező ígéretet tett, hogy a miskolczi két vasuti állomást a jövő 1899 ik évben okvetetlenül ki fogja bővítettetni.

Ez azután beszéd. Ennek mi is tudnánk örülni. De annak, hogy a miniszter elrendelte, csak a rövidlátók örülnek.

Ujonezsorshuzás hajdan és ma.

— Február hó 20-ik napján. —

Amikor még kötéllel fogták a legényt katonasor alá, nagyobb jelentősége volt a sorshuzásnak.

Készülődés a bálba.

(Jelenet a boudoirból.)

Színhely: Nagy fényűzéssel berendezett boudoir. Az asztalon női divatezikkék, festékes dobozok, vállfűzők

Szereplők: Urnő és szobalány.

Idő: Jelenkor, farsang.

Urnő (a fürdőszobából jövet): Mit piszmog itt Piros?

Szobalány: Készülődöm.

Urnő: Talán maga is báiba készül?

Szobalány: Nem nagysága.

Urnő: No hát?

Szobalány (kissé csipősen): Hászén, ha a nagysá a báiba megy, nekem kell készüldödni . . .

Urnő (tölszisszenve): Szemtelen! (Fenn.) Készen van minden?

Szobalány: Igen is nagysága.

Urnő: No hát kezdjük.

Szobalány: Tessék a csipkés ing.

Urnő: Ostoba! . . . Előbb a keblemet adja ide.

Szobalány: Melyiket parancsolja nagysága? Ezt? (Felmutatja az egyiket.)

Urnő: Nem, azt csak itthon használok.

Szobalány (felmutatja a másikat): Talán ezt?

Urnő: Jaj de ostoba jószág. Az a kimenő.

Szobalány (megint másikat mutat): Talán ez a széjjel béllelt tetszik?

Urnő (dühösen toppant a lábával): Az a könnyű, a nyári.

Szobalány (ujat mutat): Ez az?

Urnő (sóhajtvá): Csoda, hogy végre eltalálta. (Magában.) Milyen ügyetlen jószág! (Fenn.) Adja hát ide, hadd csatoljam föl.

Szobalány (segít.): Itt a vállon is át csatoljam?

Urnő: Természetesen, nehogy lecsusszon. . . No jól van, hol a rózsaszín-bőröm?

Szobalány: Melyiket?

Urnő: Te buta, hát az ott mi. Add ide! (Fölveszi a testhez simuló felső trikót.) Igy ni. No most erre kell fölvenni a csipkés inget.

Szobalány: Tessék az alsó-szoknya is. (Odaadja. Az urnő fölveszi.) Itt a selyem harisnya is.

Urnő: Már megint visszajáról kezdted, te buta — sült tök! Előbb azt add ide . . .

Szobalány: Melyiket?

Urnő: Azt a hosszú vattást . . . (Szobalány keresgél az asztalon.) Az az ni, amelyik most a kezében van . . . Csatold föl (Az urnő előre nyújtja pipaszárnyai lábait, amelyre a szobalány fölkapcsolja az igazó lábikrákat.) No látod, most már nem lesz bő a harisnya se.

(Néhány pillanatig csend van. A szobalány előbb a selyem harisnyát huzza föl az ur-

nőjének most már ingerlően telt lábára, majd a hófehér selyem báli czipót. Azután a vállfűzőt, a fehér mousselin báli ruhát a mélyen kivágott derekkal.)

Urnő: No, csakhogy már ennyire jutottunk . . . Tudsz-e festeni?

Szobalány: Hát a konyhát ki tudom meszelni, de festeni man nem tudok. Hanem a szeretőm az ert hozzá, mivelhogy szoba . . .

Urnő: Ne fecsegi annyit, hanem add ide a festékes dobozt. Addig pedig tisztítsad meg a portól fogaimat.

(Megint csend. Az urnő előbb szénfekete szemöldököt fest, s villámló, hódító, epedő, mosolygó, fájdalmas pillantásokat vet. Mikor ezzel elkészült, szemei alá halvány-kék karikákat húzogató, majd az orcáját pipacs-, az ajkait pedig bibor színűre festi. Ez alatt a szobalány a vakító fehér gyöngysorokat tisztítja, s néha-néha lopva és gunyosan mosolyogva tekint urnőjére.)

Szobalány (a mint a fogsort tisztítja, az hirtelen kicsuszlik a kezéből): Jaj!

Urnő: Mi az!

Szobalány (ijedezve): Kiejtettem a kezemből a nagysága fogait.

Urnő: Te ügyetlen.

Szobalány (fölveszi a fogsort): Jaj istenem.

Urnő: Mi az már megint te szerencsétlen?

Szobalány: Az egyik fog kiesett . . .

Mert akkor, ki bakacsin fekete bajuszsza a sorsot a „fekete golyót“ kihuzta, ha elviték katonának, igazán busan dalolhatta:

Itt kell hagyni a falumat,
Bonnie az én galambomat . . .

Mert sok időt nem engedtek az elkeseredett „császár emberének“ a gondolkodásra, nahogy igaz, ha szabadjára engedik, nem is könnyen rázták volna a sárgaszínű gránátos mundurba vagy kilenczven ólompitykés dolmányába a közhuszárnak.

Világgá bujdosott volna az a legény. Erdőknek, országutaknak a rémitgetői, nótás, rézfokosos szegény legények közülök verődtek ki, bánatára sok édes anyának, barnahaju kis mátkáknak, de még a vármegyék karabélyos pandurainak is, kik itt ott nádfedeles betyár csárdák alól véres fejjel, tajtékos paripákon szaladtak meg Villám Bandiék elöl . . .

Azért, ha a legény, akkor a sorsot kihuzta, a biztos, záros helyről nem is engedték többé jó szülei elé. Vármegyei fegyveres hajduk őrizték a legényeket, kiknek árvalányhajás kalapjuk szomoruan a szemükre volt rántva.

Csak hogy ép mikor a forspontos kocsiakra felültették őket, válthattak szót kedveseikkel. Némelyik szegénylős kislány még a patyolat-kötőjét is telesírta, sok gyenge szivü édesanya pedig beteg is lett a bánatba.

— Katona az én fiam, nincs már nekem fiam! ha midőn a szüle sirva ezt zokogta, bánatos szavaival közel is járt nagyon az igazsághoz.

Mert a sorsát kihuzott legényeket menten vitték a hadfogadó házhoz, hol regimentekhez széjjel osztván a faluk virágait, a transporttal messze Mántovába, hol mindig kék az ég s virítanak a virágok, vagy fel a hegyes galicziai királyságba kommandirozták a regrutákat, mely országban viszont gyakoribb a kőd, ritkább a virág . . .

Sőt a fáradt huszárlovak a Rhénus hűs vizébe is beleszücsöltek s híres Páris város

környékén is megvillant a széles huszárpenge, melynek halálos villanásába belevakult a napoleoni sasször-katona.

És mikor a falu piaczaról lekanyarodott a legényekkel a panduroktól, hajduktól kísért forspontos kocsi, a busongós katona-nóta még sokáig visszhangzott, mikor már rég eltűnt a kavargó porban a menet . . . A vigasztaló katona-nóta még a falu kutja alól is visszabugott.

Visszajövök érdempénzzel,
Kincsem-babám úgy veszlek el . . .

Pedig sok nem is jött többé a daloló legények közül vissza . . . Idegen földben temették el a legényt . . . Más, aki pedig visszajött, koromfekete volt a haja, bajusza, mikor még elment, aztán sugár és erős, mint a fiatal tölgy, midőn pedig visszatért, roskatag, szürkehaju, gyakorta béna is volt, a vén obsitos. És hol bölcsőjét ringatták, elpusztult az édes szülei ház, ölelő karokat hiába keresett az obsitolt katona, idegenebb volt a szülőföldjén, mint a regimentben, hol napégette arcu bajtársakkal osztozott kevés lénungért emberöltőn keresztül katona-örömben, katona-bajban . . . Itthon pedig gyakorta a korecsmái pad lett a melegedő helye, hol borért, pálinkáért mesélt, hazudozott a hiszékeny paraszt atyafiaknak az obsitos, a sebhedt arcú öreg *Háry János* . . .

Ma már kevesebb, sőt mondhatni rizikóval alig is jár a sorshuzás, mert mindössze annyi a jelentősége, hogy a katonai sorozásra kötelezett legények, milyen szám alatt, milyen sorrendben járuljanak a mérték alá, amikor a sorozó bizottság majd vizitál, vizitál . . . Válogatva a fiatalság százai közül huszat harminczat a java közül a nyalka mundurba . . .

Sőt ma már obsit sincs, nemhogy obsitos katona és a Rhénus-folyó vizében is aligha itatja többé fakó lovát a magyar huszár . . .

Paulus.

FARSANG.

Ipartestületi bál.

— Január 29. —

A miskolczi ipartestület bálja a „Korona“-szálló disztermében szombaton ment végbe. A bál úgy erkölcsileg, mint anyagilag fényesen sikerült. Oly vidám, kedélyes mulatság volt ez, hogy a vidám, jókedvű, sikerült mulatságokhoz szokott miskolcziak előtt is sokáig emlékezetben fog maradni.

Általános volt a jókedv, a vidámság, mert a kinek talán szomorúsága, bánata volt, azt eloszlatta Radics Lajosnak vidám, talp alá való nótája; a kit pedig annak kesergő, szivhez szóló nótái busítottak el, azokat megvigasztalták a szép menyecskék, szép lányok ragyogó, tüzes szemei, a kiknek szép tulajdonságait a következő névsor alakjában jegyezte fel báli referensünk:

Jelenvoltak:

Leányok: Tangli Augusztá, Polcz Etelka, Tomek Etelka, Bucsány Erzsike, Danielisz Irma, Regula nővérek, Roma Etelka, Szabó Piroska, Nagy Mariska, Szepessy Mariska, Szarka Mariska, Szabó Erzsike, Czákó Mariska és Emma, Lukács nővérek, Schneider Erzsike és Teréz, Portel Ilonka, Világi Anna, Szabados Róza, Túróczy Erzsike, Stolhofer Róza, Dudrovits Ilonka, Bednarsik Hermina, Angyal Mariska, Tóth Juliska, Hradil Milka, Horeczky Hermina, Radó Erzsike, Kolin Mariska, Kerekes Jolán, Lőrincz Zsuzsika, Pollák k. a., Damjanics Ilonka, Kazimir Jolánka, Lőrincz Erzsike, Cseh Boriska, Egerer Karolin, Szalóky Erzsike, Arday Anna, Haris nővérek, Csonka Anna, Machay Juliska, Akszus Anna.

Asszonyok: Karla Bertalanné, Ujhelyi Miklósné, Bada Bertalanné, Virág Jánosné, Szlavkovszky Imréné, ifj. Fantóli Jánosné, Bátorffy Ferenczné, Borza Gyuláné, Regula Jakabné, Tangli Györgyné, Tomek Mártonné, Nagy Károlyné, Bucsány Lajosné, Kardos Arnoldné, Stimm Lajosné, Roma Györgyné, Lukács Dánielné, Polcz Frigyesné, Portel Jánosné, Springer Jánosné, Szabadosné, Schneider Mihályné, Danieliszné, Dudrovitsné, Angyalné, Túrócziné, Stolhofer Károlyné, Sárközi Ferenczné, Hradil Vinczéné, Szarka Dánielné, Szabó Dánielné, Szepessyné, Gut-neuerné, Horeczkyné, Akszuszné, Csehné,

Urnő (rémulten): Micsoda? Kitérted a fogamat?

Szobalány (hebegve): Nem én nagysága. Magától tört ki. Isten bizony magától . . .

Urnő (magából kikelve): Jaj, a fogam . . . Végem van . . . Elájulok.

Szobalány: Szentséges Istenem, a nagysága elájul . . . Szakácsné, házmaster, kocsis . . .

Urnő (magához térve): Ne ordits te számár! Az egész házat összeakiabárod. (Kezébe veszi a megcsonkított fogsort. Oh! én boldogtalan asszony, az én szép fogaim . . . Szegény férjem mindég a ragyogó gyöngyszemekhez hasonlította.

Szobalány (pityeregve): Ne sirjon nagysága, mert a festék fölolvad az arcán . . .

Urnő (erőt vesz magán): Mit tegyek?

Szobalány: Van még másik foga is nagysága.

Urnő (magában): Szükségből jó lesz most az is. (Fenn.) Add ide hát te, te . . . jószág. (Szobalány átadja, mire az urnő óvatosan elhelyezi a fogait és nevetni akar.) Még nevetni sem tudok, annyira bánt a dolog. De mi ez? (Kivülről zaj hallatszik.) Már jön értem a bálbizottság és én még nem vagyok készen. (Izgatottan a szobalányhoz.) Siess

és mondd meg az uraknak, hogy még néhány perczig várjanak a fogadó-szobában. (Az álló-tükör elé lép.) Hódító vagyok. Még csak a hajam és a virág hiányzik. (Türelmetlenül.) De hol marad olyan sokáig az a szobalány?

Szobalány (sietve jön): Az urak nagyon türelmetlenek.

Urnő: Gyorsan hát. Add elő a melcsokrot, a rózsákat meg a hajamat.

Szobalány: Tessék a melcsokor.

Urnő: Hát a rózsák?

Szobalány: Azokat már beletűztem a nagysága hajába.

Urnő: Hát hol a hajam?

Szobalány (lázasan kutat). Hova tettem? Hova tettem? . . .

Urnő: Te szerencsétlen kezű te. (Segit keresni.)

(Fölhányják az egész szobát. Az éjjeli, a nappali, a mosdó-, a ruhaszekrényeket, míg végre előkerül a nagysága haja a pamlag mögül. Hamarosan megtisztogatják a pókhálótól és a portól.)

Urnő: Hát az ékszereim? . . . Ott vannak abban a dobozban.

Szobalány: Tessék az óra, a gyűrű, a karperecz . . .

Urnő: Hát a diadém?

Szobalány: Micsoda az?

Urnő: A melyiket a hajamba szoktam tűzni.

Szobalány: Van itt olyan három is. Melyiket parancsolja nagysága?

Urnő: Azt a gyémantosat, a melyiket a minap vettem a koronás . . . Add ide már.

Szobalány: Tessék nagysága.

Urnő (sóhajtva): No, csak hogy már egyszer készen vagyok . . . Holnap reggel a másik fogsoromat elviszed megcsináltatni. Az árát majd kifogom a béredből . . . Most pedig mond meg az uraknak, hogy készen vagyok.

Szobalány (előre siet.)

Urnő (magára teríti a köpenyét, hófehér béké-fejkötőt tesz a fejére és megy a fogadó-szobába): Mehetünk uraim.

Rendezők (mind) Ah! Nagyságos asszonyom, ma gyönyörű, elragadó . . .

Urnő (mosolyogva): Maguk mind hizelegnek.

Főrendező (bókolva, hódolva nyújtja a karját): Mondj igazat, hízogóknak fognak nevezni. (El a bálba.)

Savoyard.

Majoros Gyuláné, Szalókné, Zajác Jánosné, Machayné, Kolin Andrásné, Kazimirné, Csonkáné.

Az első négyest 102 pár táncolta. Ez a numerus — mely a bál krónikában fehér holló számba megy — fényesen bizonyítja, hogy az ipartestület bálja valóban igazi, minta-bál volt.

Kis öreg.

Városi közgyűlés.

Miskolcz város képviselőtestülete tegnap délután 3 órakor rendes havi közgyűlést tartott, melyen a tagok igen szép számmal vettek részt.

Soltész Nagy Kálmán polgármester a beállott új évben meleg szavakkal üdvözlöi a közgyűlés tagjait, munkálkodásukra sikert és áldást kér.

Napirend előtt *Kozma Elek* interpellációt intéz a polgármesterhez, melyben magyarázatot kér arra nézve, hogy *Vingai János* adóvégrehajtót miért bocsátotta el hivatalából.

Soltész Nagy Kálmán polgármester válaszolja, hogy *Vingai Jánost* csak ideiglenes minőségben alkalmazta, ennél fogva joga volt őt el is bocsátani.

Kozma Elek nem veheti tudomásul a polgármester választását, mert sem törvény, sem szabályrendelet ideiglenes segéd- és kezelő-személyzethez tartozó hivatalnokot nem ismer, *Vingai János* kinevezetett, fizette is a tisztviselői nyugdíjintézet részletét s így őt nem lett volna szabad a polgármesternek fegyelmi eljárás megindítása nélkül önhatalmulag hivatalától megfosztani. Egy tisztviselőt, a segéd- és kezelő-személyzet tagját, ha kötelességét hiven teljesíti, haláláig nem szabad állásától megfosztani. A polgármesternek csak a hajdukat és rendőröket van joga önhatalmulag felfogadni és elbocsátani, de hivatalnokot nem. Hová jutunk, ha egy erkölcsi testület feje a törvényt és a szabályrendeleteket lábbal tiporja? . . . Nem veszi tudomásul a polgármester választását, hanem az ügyet napirendre tűzni kéri.

Soltész Nagy Kálmán polgármester előadja, hogy a mikor a pénzügyigazgatóság az adók behajtását erélyesen sürgette, három ideiglenes végrehajtót alkalmazott, az az ok, melyre akkor *Virgait* is felfogadta, megszűnővén, azt hiszi, joga volt őt elbocsátani.

E beszéd után keletkezett zaj miatt nem lehetett kivenni, vajjon a közgyűlés e tárgyban mit határozott. Ugy gondoljuk, hogy semmit sem, mert a kérdés semmi irányban szavazásra föl nem téttetett.

Ezután a napirend tárgyalása következett.

A legtöbb adót fizető képviselők között helyt foglaló jogi személyek és özvegyek megbízottai gyanánt a következő polgárokat jelentették be: Özv. *Bató Istvánné Molnár Bertalant*, a minoritarend *Szöke Dánielt*, *Moesz Irén Butykay Józsefet*, a miskolci hitelintézet *Kohn Gábort*, özv. *Mahr Károlyné Mezey Pált*, özv. *Marko Pálné dr. Markó Lászlót*, a miskolci takarékpénztár *Hubay Józsefet*, a miskolci takarékegyelet *Prevoszty Oszkárt*, a m. kir. államvasutak *Görgey Lászlót*, a miskolci ev. ref. egyház *Nagy Ignacot*, *Forty Irma Görgey Mártont*, özv. *Ferenczi Bernátné dr. Ferenczi Henriket*, a borsod-miskolci gőzmalom *Schrecker igazgatót*, özv. *Rácz Józsefné Rácz Jánost*, az ág. hitv. egyház *Polgár Lajost*, *Rott E. M. Stiller Ignacot*, *Holländer Edéné dr.*

Gencsi Samut, a színházi részvénytársaság *Horváth László*, *Papp Istvánné Papp Istvánt* bizta meg.

Tudomásul vétetett.

Soltész Nagy Kálmán polgármester jelenti, hogy a kereskedelmi miniszter a hozzá érkezett értesítés szerint elrendelte, hogy úgy a gömöri, mint a tiszavidéki pályaudvar kibővítessék.

Tudomásul vették.

Soltész Nagy Kálmán polgármester a luxulóvások tartása ügyében jelenti, hogy a hadügyminiszter hajlandó volna Miskolczon egy állandó loavató-bizottságot szervezni, ha a város ehhez megfelelő helyiséget adna. A tárgyalás e tekintetben e hó 3-án lesz. Ő e célra a Zöldfa-épületet és a spódium gyárat tartaná alkalmasnak.

A közgyűlés megbizta a polgármestert, hogy a tárgyaláson a város képviselőjében részt vegyen.

A ref. főgimnázium régi épületének megvétele ügyében jelenti a polgármester, hogy a tulajdonos egyházzal történt megállapodás szerint a város 25,000 ft vételár mellett megvásárolná az épületet. A vételár 5 évi egyenlő részletben törleszteni le, addig pedig 4 1/2 % kamatot fizetne. Az épület megvételét az teszi szükségessé, hogy a városházának hivatalos helyiségei nagyon szűkek, a vétel esetében a rendőrség az iskola épületében helyezkednék el.

Kozma Elek, *Karla Bertalan*, *Hercz Sándor* és *Pfiegler Ferencz* felszólalása után a közgyűlés ez ügyben az érdemleges tárgyalást 30 nap múlva megtartandó közgyűlésre tűzte ki.

A folyó évben teljesítendő kövezési munkálatok fölött, valamint az építkezési engedélyek díjai fölött élénk vita támadt, melyről jövő számunkban bővebben szólnunk.

H I R E K.

— **Miklós Ödön felolvasása** — mint már említettük — ma délelőtt 9 órakor lesz a megyeházának nagytermében. A felolvasás iránt megverszerte rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul úgy férfi-, mint női körökben. Mi azt gyanítjuk, hogy a közönség befogadására szűk lesz a megyeházának nagyterme.

— **Felolvasás.** *Sugár Ignác*, kamaránk tevékeny h. titkára a Magyar Közgazdasági Társaság szombatán tartott ülésén nagyszabású előadást tartott: *az önálló vámtérület és kereskedelmi szerződéseink* czimen. A kiváló szakértelemmel szerkesztett s igazán tanulságos felolvasást a nagyszámú közönség nagy érdeklődéssel hallgatta és zajosan megéljenzte a felolvasó titkárt.

— **Kinevezések.** A m. kir. belügyminiszter Borsodvármegyében anyakönyvvezető helyettesekké a cserépfalui kerületbe *Medveczky Kálmán* segédjegyzőt, a heő-kereszturiba ifj. *Miklós József* községi bírót, a szuhogyiba *Fejérpataky Jenő* segédjegyzőt, a tardiba *Borhy Kálmán* segédjegyzőt, a heőpapiiba pedig *Asztalos Ferencz* segédjegyzőt nevezte ki, az utóbbit azonban csak a születtek és halálozások anyakönyvvezetésére szorítókozó hatáskörrel.

— **Az új műhelyi főnök.** *Krón Ignác*, a magyar államvasutak miskolci műhelyének főnöke a múlt hét folyamán foglalta el hi-

vatalát. Ez alkalomból a műhely tisztviselői és munkásai mult szombaton, január 29-én este az állomás vendéglőjében tiszteletére diszvacsorát rendeztek. A nagyszámban megjelent tisztársak és munkások a ragaszkodásnak és szeretetnek lelkes kifejezésével vették körül az új műhelyi főnököt, a kinek fenkölt gondolkozását, igazságérzetét, a munkások iránt való szeretetét, fáradhatatlan munkásságát az államvasutak összes műhelyeiben ismerik. Az első pohárköszöntőt *Szenes Sándor* osztályvezető-mérnök mondta az új állomás-főnökre. Utána poharat emeltek: *dr. Grün Miksa* pályaorvos, *Richter Mátyás* fűtőházi főnök, *Salzberger Zsigmond* mérnök, *Steiner* szertárgondnok, *Ruttkay Menyhért* karnagy, *Molnár Károly* számtiszt, *Rácz László*, *Sirkovics József* és még többen. A vacsora kedélyes hangulatban az éjfél utáni órákig eltartott. A jó hangulatot nagyban emelte a dal- és önképzőkör (vasuti dalkör) éneke, mely *Ruttkay Menyhért* karnagy vezetése alatt több hazafias kardalt adott elő. Emelte a mulatság jó hangulatát *Práczay János* vendéglős kitünő vacsorája és jó bora.

— **Eljegyzés.** *Balássy Lajos*, Mező-Csáth és vidéke ipartestületi elnök szép és szelid-lelkű leányát *Ilonát* f. hó január 29-én eljegyezte *Kovács Árpád* járásbírói hivatalnok. Tartós boldogságot kívánunk eme tiszta szeretet szötte frigyhez.

— **Eljegyzés.** *Lang Árpád*, rákos keresztúri lakos eljegyezte e hó 29-én *Diósgyőri Csakó István* megyei allelváltárnok kedves leányát *Hedviget* Miskolczon.

— **Közgyűlés.** A miskolci polgár-egylet vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését *Bársony János* igazgató elnöklete alatt. Az évi jelentés fölolvása után *dr. Csúthy Szabó István* az egylet 18-éven át volt érdemes elnökének érdemét jegyzőkönyvbe iktatták. *Bizonny Ákos* indítványára pedig elhatározták, hogy az egylet érdekében kifejtett tevékenységeért és nagy lelkiadományáért küldöttség útján fogják kifejezni az egylet halálját és köszönetét. Ezután az egylet helyisége újépítésének ügye került tárgyalásra. Az építkezés fontos ügyének elintézésével a választmányt bizták meg. Következett a tisztujtás. Elnöknek nagy lelkesedéssel *Bársony Jánost*, pártunk alelnökét s az egylet nagy-érdemű igazgatóját választották meg. A tisztikar többi tagjai a régié maradtak; a választmányba új tagul *Szabó Istvánt* és *Katona Józsefet* választották meg.

— **Kultur-estély.** A miskolci közművelődési egylet február hó 11-én nagyszabású estélyt tart, melyen közreműködnek: *Hrebenda Béláné* urnő, *Fuchs Eugénia* és *Köhn Irén* urhölgyek, *Kertész Károly*, *Hrebenda Béla*, *Lang Ottó*, *Zitterbarth Alajos* és *Sándor Adolf* urak.

— **Dal-estély.** A miskolci polgári dalos-egylet szombaton tartja dal-estélyét a „Korona“-szálló dísztermében. A dalos-egylet változatos és érdekes programmal lép a közönség elé, mely bizonyára nagy számmal fogja felkeresni a „Korona“ dísztermét.

— **Farsangi naptár.** A városunkban tartandó mulatságok, ünnepélyek és hangversenyek sorrendje a következő:

Február 5-én: A miskolci dalos-egylet dal-estélye a Koronán.

Február 12-én: A könyvnyomdászok táncvigalma a „Korona“-szálloda dísztermében.

Február 20-án: A miskolci mezőgazdák társas-egyletének bálja a Koronán.

— **Egy fiatal leány öngyilkossági kísérlete.** Tegnap reggel városunkban mindenfelé csak arról az öngyilkossági kísérletről beszéltek, a melylyel *Delvay Matild* 19 éves budapesti illetőségű pinczerleány akart vé-

get vetni életének. A szerencsétlen fiatal leány a „Pannonia“-szállodában szállott meg s éjjel öngyilkossági szándékából egy buldog-revolverből két lövést intézett magára. Az első lövés, melyet halántékának irányított, eltévesztette célját. Egy második lövést irányított azután mellének, mely a borda közé behatolt ugyan, de nemesebb részeket nem sértett meg. A szálloda személyzete csak a késő reggeli órákban vette észre a fiatal leány könnyelmű cselekedetét és gyorsan előhívták a mentőket, kik beszállították a kórházba. Hol az orvosok gondos ápolás alá vették. Végzetes tettének okául többféle verzió kering a városban, azonban hagyjuk ezeket a szomorú okokat, elég keserves lehet arra a szerencsétlen leányra az, a ki önkézzel akarta kioltani életét, a melyet alig ismert.

— **Épületes dolog.** Tegnap reggel két kocsis a főutcán oly szénát rögtönzött, hogy a járó-kelő közönség megbotránkozását vonta maga után. Valami csekély dolgon összeszólkosztak, a minek folytán trágárabbnál-trágárabb kifejezésekkel illették egymást. Kérjük a főkapitány urat, hogy igyekezzék már egyszer véget vetni ennek a botrányos és türhetlen állapotnak.

— **Szökött katona.** Szegedi Lajos tüzérkaplár tegnap hajnalban megszökött ezredétől. Körözik.

— **Szerződöttes.** Gergely Gizellát, a kiváló tehetségű operette- és népszínmű-énekesnőt, ki a közel mult napokban oly fényes sikerrel vendégszerepelt színpadunkon, mint értesülünk, Tiszay Dezső igazgató a jövő színi évadra színtársulatunkhoz szerződöttes, — Örömmel vesszük tudomást e szerződöttesről, mert jól tudtuk, hogy Gergely Gizellában igen kitűnő aquiríciót nyerünk. Jó előre sietünk üdvözlétünkkel felkeresni leendő kedvencünket.

— **Gyilkosság.** A zsolczi országúton meggyilkolva találták Herman Mártonnét. A gyilkossággal férjét gyanúsítják, kit letartóztattak. Herman első felesége is erőszakos halállal mult ki, felakasztva találták s a gyilkosság gyanúja akkor férje ellen irányult, ki ellen azonban a bíróság nem tudott elég bizonyítékot találni, tehát felmentették. Hermant pásztor korából még egyéb gyilkosságok gyanúja is terheli, melyek most vizsgálat tárgyát képezik.

— **Pénzhamisító bandát** fedeztek fel a Vasgyárban. A jó madarak üzletszerűleg üzték a pénzhamisítást. A csendőrség Koncsik József és Gál József munkásokat, kik több ezer hamis 20 és 10 filléretet gyártottak, letartóztatta.

— **Gondatlanság aldozatai.** Mező-Csáthon Gulyás Jánosné napszámos asszony hazulról távozván, a gondozására bízott egy két és fél éves törvénytelen leányt és egy négy éves fiút, saját 12 éves leánya felügyelete alatt otthon hagyott. E leány a két kis gyermekre zárta az ajtót s maga pedig a városban időzött. A magukra hagyott gyermekek, a kéz alatt levő gyufával a szobában tüzet gyújtottak, melytől az ágynemű tüzet kapott s az így származott füstben, mire a szomszédok észrevették mind a két gyermek megfúladt. Ezen szomorú esetről míg egyrészt a szülék okulhatnának, másrészt óhajtandó volna, hogy a hatóság valami úton-módon ténne intézkedést azon általános rossz szokás ellen, mely népünknek egészen mindennapi dolog, hogy t. i. kisebb gyermekeiket zárt ajtó mögött huzamosabb ideig teljesen magukra hagyják.

— **Rejtélyes eset.** Sajó-Velezden hétfőn oly borzalmas esemény történt, mely mélyen megrázó és a katasztrófák sorozatában pártját ritkító voltánál fogva még mindig lázas izgatottságban tartja a lakosságot. Egy Tóth Zsuzsanna nevezetű özvegy nőt ugyanis, ki a község határának egyik tanyai házában lakó P. F. magánzó gazdasszonya volt s ki a szesz italok legveszedelmesebbikének egyikét a pálinkának élvezetét, egy idő óta annyira megkedvelte, hogy — kivált ha

egyedül maradt, nem egyszer már egész a lerészegedésig beszedegetett abból — a lakásáról vasárnap kora reggel vidékre utazott s onnan hétfőn a déli vonattal haza érkező gazdája a szoba földjén megfulva és összeégyve találta. A mint P. F. maga elbeszélte már hazatérőben, nem sietvén eléje szokás szerint kedvencz kutyáskája, sőt lakásához folyvást közelebb érve, arra a felfedezésre jutván, hogy az ablakok közein valami füst féle tolu ki a szabadba — előre rosszat sejtett; mikor pedig a házba behatolt s a szobában volt iszonyú nagy füstnek és büznek az általa hirtelen kinyitott ablakokon keresztül némi részben való oszlása folytán feltűnhetett előtte az ott lévő tárgyak: oly borzalmat látványnak lőn szentanuja, mely a hajlott koru, de azért még mindig erőteljes, sokat tapasztalt férfit egész lényében megrendítette. Ott feküdt a szerencsétlen nő hullája teljesen összeégett ruházattal és hatalmas égési sebekkel valami sásból hevenyészett, még mindig emésztődő nyugvó helyen, mellette a két kutya s távolabb tőle a ház macskája megfuladva. Felocsudván némileg a rémes látományból s eloltva a még itt-ott észlelt eleven tüzet, mely a szobában a friss szalmával való megújítás végett egészen kitértett ágyak egyikének egy oldal deszkáján és egy asztallábon kívül semmit sem emésztett meg, — első gondja volt a községbe futni, hol a bírónak jelentést tevén, ez kötelességszerűleg ismét a szolgabírói hivatalt értesítette. Azonnal megérkezett a hatóság és a törvényszéki bonczolás is megéjtetett. A midőn a szegény nő hullája felbonczoltatván, a bekövetkezett halál egyik okául agyvérzés állapotot találtak meg. Természetes dolog, hogy így még inkább nyílt kérdésül maradt a rejtélyes eset megfejtése; de a mennyiben a rablási szándék — semmi sem hiányozván a házból — teljesen ki van zárva. A bosszuállás gondolatának sincs a felre eső ház békés lakóival szemben pozitív alapja, a gyanuba vett s eddig csak jó oldaláról ismert háziur pedig másfél napos távollétére nézve elfogadhatólag igazolta magát: alig lehet — az öngyilkosságtól is eltekintve — másként vélekedni, minthogy a különben igen hűséges, rendszerető és szorgalmas nő a lakó-szobának a jelenségek szerint minden legkisebb részletre kiterjedő rendezetése közben, a kedves pálinkával vigasztaltatva és erősítgetve magát, ez a gonosz folyadék végre leverte lábáról s elébb elesés vagy valami eles tárgyba ütődés következtében betörvén fejét s a tüzet is élesztgetve a kályhában, úgy történt meg aztán rajta a katasztrófa; szomoruan intő példa gyanánt arra nézve, hogy mily iszonyu következményeket vonhat maga után az elhatalmasodot szenvedélyen való uralkodni nem tudás miatt a szesz ital mértéktelen élvezete.

— **Halálos pirostitó.** Mint nekünk Kassáról írják, ott borzasztó kínok közt halt meg a napokban Kovács Mária, Kovács József tekintélyes polgár szép leánya. A fiatal leány bálba készült s bepirosította arcát. A pirostitó a táncz közben felhevült leány arcpólusaiba beszitta magát, úgy, hogy erős viszketést okozott. Bál után reggel a szegény leány arca egészen feldagadt s még aznap vérmérgezés következtében, iszonyu kínok közt meghalt.

— **Helyreigazítás.** Legközelebbi számunkban a Pásztor Zoltán által kiadandó „Költemények“ jelzésénél egy kötött példány áránál 2 frt 50 kr. van kitüntetve. E tévedést ezuttal igazítjuk helyre oly módon, hogy egy csinos vászonkötésű példány ára csak 1 frt 50 kr.

— **Egy finom dió-torta** egy korona. Kitűnő friss apró teasütemény 1 kg. 2 frt, francia praliné 1 kg. 2 frt, valódi udvari cognac 1 próbaüveg 1 korona, kapható: a Megay cukrászdában és annak fióküzletében Erzsébetter, a gőzfürdővel szemben.

Irodalom és művészet.

Színház.

„Niobe.“ A mult hét kimagasló színházi estéje a csütörtökői, január 27-iki előadás volt. Kevés ujdonság került színre a színdínyben, a melyet a közönség oly lelkesen fogadott, mint „Niobét“, Paulten testvérek szellemes bohózatát s nagyon kevés darabban volt az az igazi lelkesültség, a melyet „Niobe“ előadásánál tapasztaltunk. A közönség csaknem minden egyes jelenetnél nyílt színen tapsolta a szereplőket, különösen Miklósi Ilonát, a színtársulat kiváló drámai színésznőjét, a ki a czimszerepet játszotta meglepően, művésziösen úgy, hogy ehhez hasonló alakítást keveset láttunk tőle. Egyébként maga a darab tulajdonképen álmokép: Egy régiségbuvár, Hamilton Tomkins, Niobe szobrát, a melyet Thaebában ásatott ki, a hosszú tengeri szállítás alatt biztostja egy londoni biztosító társaságnál, a melynek igazgatója: Dunu Péter nevet visel. A szobor azonban hamarabb megérkezik Londonba, mint a gazdája s Dunu Péter, hogy Hamilton féltett kincsének, a márvány-szobornak baja ne essék, a saját lakására [viteti azt el s hogy családja meg ne botránkozzék a szobor fogyatékos öltöztén, hát elrejtí egy spanyol fal mögé. Dunu családja színházba megy s ő maga marad odahaza. Az egyedüllet azonban unalmas lévén reá nézve, lefekszik és csakhamar elszenderül és álmodik, álmodik egész a darab végéig. Azt álmodja, hogy a szobor megelevenedik előtte. . . Itt kezdődik meg a komikus helyzetek végtelen sora, — a melyek hatását leírni bajos, — azt látni kell s hisszük is, hogy mielőbb lesz szerencsénk üdvözölni és újból látni Niobét a repertoiron. A darab szereplői közül Miklósi Ilonán kívül Mezei tetszett nagyon Dunu Péter szerepében. A többieknek kevés szerepük volt ugyan, de mindannyian érdekesek voltak. Kissné, Kendi, Sárközy, Nádasi, mind erős támaszai voltak az ensemblének.

*
Jutalomjáték. Ma van a színtársulat kitűnő tagjának, Egri Kálmánnak a jutalomjátéka. Színre kerül: „A szép juhász“, Szigeti 3 felvonásos népszínműve. Az előadást nem ajánlhatjuk eléggé a közönségnek. Egri Kálmán a magyar színeszet egyik legkiválóbb s általánosan becsült tagja, s ha valaki, úgy ő méltán megérdemli a legnagyobb pártolást. Hiszük is, hogy telt ház fog gyönyörködni művészi játékában.

*
Vendégszereplés. Fenyvesi Emil, a „Vig-színház“ kitűnő jellemszínésze ismét vendégszerepelt fog színházunkban három estén át. Holnap csütörtökön: „A dolovai nábob leánya“, pénteken: „Az államtitkár“ és szombaton: a „Váljunk el“-ben lép fel. Tekintve azt a lelkes fogadtatást, a melyet a közönség pár héttel ezelőtt tanúsított a művész iránt, biztosra vesszük, hogy újból zsufolt házakat látunk a vendégszereplés estéin.

—s.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Ruttkay Menyhért.

Bérbe kiadó 8 hold rét

a miskolczi határban.
Értekezni lehet Toronyalja-u. 30. sz. a.

Állást keres f. évi április hó 1-től

egy, szakvizsgálati bizonyítvánnyal
rendelkező 29 éves, nőtlen, r. kath.
vallásu

erdő-őr.

Süle Péter, erdő-őr

Gyömrő (Borsodmegye), gróf Erdődy
Gyula Óméltóságánál

Kiadó

Szemere-u. 11. sz. házban
f. évi május 1-től

egy szép nagy lakás,

mely három szobából és a hozzá-
tartozókból áll;

továbbá azonnal is kiadó:

egy istálló

akár egy, két, vagy három ló szá-
mára kocsiszinnel vagy anélkül,
mely kisebb asztalos-, esztergá-
lyos- stb. iparos-műhelynek vagy
raktárnak is alkalmas.

Értekezhetni a háztulajdonossal
az első lakásban.

Wagner és Szelényi

könyvnyomdájában

egy, 3—4 gimnáziumot végzett ifju

fizetéssel

tanulóul

fölvéttetik.

MEGHIVÓ.

A „MISKOLCZI HITELINTÉZET“

1898. évi február 20-án d.-e. 10¹/₂ órakor

SAJÁT HELYSÉGEIBEN TARTJA

XXIX. ÉVI

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a t. részvényes tagok tisztelettel meghívotnak.

Tanácskozási tárgyak:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentésének tárgyalása.
2. A számadások megvizsgálása, a mérleg alapján a nyereség felosztása.
3. Három igazgatósági tag választása.
4. Négy felügyelő bizottsági tag választása.

Miskolcz, 1898. január 28.

A MISKOLCZI HITELINTÉZET igazgatósága.

A szavazati igazolvány, évi mérleg és jelentés folyó évi február hó 12-étől az intézet helyiségében átvethető.

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.
Ültetés távolsága: 15—20 cm.
Talaj minőség: trágyszott.

Mauthner-féle magvak.

Ansaatzeit: und Sep-
tember.
Pflanzweite: 15—20 Cm.
Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A Mauthner-féle

hirneves

konyhakerti és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben
kaphatók.

A Budapesten. Andrassy-út 23. sz. a. létező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával s a Mauthner névvel jelölve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

A MISKOLCZI FÜRDŐRÉSZVÉNYTÁRSASÁG

V. ÉVI

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1898. évi február hó 20-án d.-e. 11 órakor
a városháza nagytermében fogja megtartani, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlési elnök és jegyző választása.
2. Az igazgatóság évi jelentése.
3. A felügyelő bizottság jelentése.
4. A számadás megvizsgálása, a mérleg és az osztalék megállapítása.
5. Négy igazgatósági és három felügyelő bizottsági tag választása.

Miskolcz, 1898. február hó 2-án.

Miskolczi fürdőrésztársaság
igazgatósága.

A t. hölgyközönség figyelmébe!

A párisi gyors szabászat

pár órai gyakorlat után biztosan el-sajátítható.

Az oktatási díj 4 frt. Tessék próbát tenni!

A női ruhavarrás alapos elsajátítása cél-jából a rendes tanfolyamra leánykák föl-vétetnek.

Női ruhákat francia divat-lapok mintái után a legdiszesebb kiállításban 5—6 frtért készítik.

Kész ruhák megrendelésre, finom kelméből a lelegezánsabb kiállításban **csak 20 frt.**

Becsős pártfogásukat kérve, vagyok mély tisztelettel

Kmetty Julia, női ruhakészítő
Nagy-Hunyad-utca 27., 4. ajtó.

A „SANTAL EGGER“

kiváló gyógyerejű készítmény. Feleslegessé teszi a Copaivát és Cubebát. Felülmulja pontos és biztos hatásban eső, hólyag- és vesebántalmak-nál a külföldi gyártmányok legjobbját. A **Hama-melis Injektívóval** egyetemben használva a legmakacsabb folyást megszünteti. 1 üveg (40 darab) ára 1 frt 50 kr., a pénz előleges bekül-dése mellett postán bérmentve 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 2 üveg Injektívó és 1 üveg Santal Egger bérmentve 3 frt 25 kr.

Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor“-hoz Buda-pest, VI. Váci-körút 17.

Kapható **Miskolczon Balog József, Baruch Gyula, Rácz Jenő** és **Szabó Gyula** dr. gyógyszerész uraknál.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a n.-érdemű gáz-fogyasztó közönség szives tudomására hozni miszerint f. évi január hó 1-től a légszesz árát köbméterenként

15 krra szállítottuk le.

A coaks ára a gyár telepén méter-mázsánként 1 frt 70 kr., házhoz szál-lítva 1 frt 80 kr.

A kátrány ára métermázsánként 4 frt.

Teljes tisztelettel

a miskolczi légszeszgyár igazgatósága.

A F.-Gordon-utczára nyiló

körülbelül 300 □ öl nagyságu, üres

TELEK

egészben vagy két részre osztva;
továbbá

a Kis-Avas I-ső sor 21-ik számú

PINCZE

lakóházzal és mellette 50 □ öl üres területtel

szabad kézből eladó.

Ertekezhetni Csabai-kapu 8-ik sz. a.

Van szerencsénk a nagyér-demű közönségnek szobafűtésre legjobb **bánszállási Cen-ter-állomáson** feladott

első rendű darabos kőszent 5 métermázsán felül minden mennyiségben, házhoz szállítva **100 kgronként 68 krért** ajánlani.

Megrendelhető:

Wilhelm Herman és Társa szállítási hivatalnál, Széchenyi-utca 31.

Egész kocsis rakománynál árendedmény.

Kizárólagosan csak nálunk kapható.

Ugyanott bolti átványok eladó.

Ügynökök magas jutalék esetleg fix fizetés mellett is alkalmaztatnak.

„Első biztosító intézet katonai szolgálat esetére“

Ő cs. és kir. fensége József főherceg védnöksége alatt.

Ezen intézetnél, mely kedvező feltételeinél fogva naponta nagyobb tért hódít, csekély áldozattal igen lényeges anyagi segítyt biztosíthat minden gondos apa fiának ama időre, midőn katonai szolgálati kötelezettségét teljesíti, vagy be nem soroztatás esetén ama célra, hogy tanulmányait folytathassa, vagy polgári életpályáját megalapíthassa.

A hazafias cél, melyet »az első biztosító intézet katonai szolgálat esetére« követ, legfelsőbb helyen a legnagyobb helyeslésre és leghathatósabb támogatásra talált, mit az is bizonyít, hogy »Ő cs. és kir. fensége József főherceg az intézet védnökségét elfogadta.

Ezen humanus intézet egész tiszta nyereségét tagjainak javára fordítja. Tervezetekkel és mindennemű felvilágosításokkal szívesen szolgál az intézet helybeli főügynöksége, hol a díjak is fizetendők.

Kemény Péter,

Belgrád-utca I. a/3 szám.

Ügynökök magas jutalék esetleg fix fizetés mellett is alkalmaztatnak.

Neumann József

tűzifa- és kőszénüzlete Miskolczon, Vay-út 9. szám alatt,

ajánlja kitűnő minőségű

kazinczi darabos kőszent házhoz szállítva 100 klgként 65 kr.

kazinczi kőszén a miskolcz-gömöri állomáson levő raktárban 100 klgként 57 kr.

I. osztályú tölgy hasábfa I kocsis (2 méter) 5 frt 10 kr.

I. osztályú bükk hasábfa I kocsis (2 méter) 5 frt 60 kr.

Megrendelés fölvételi helyek Miskolczon:

Nagy Miklós úr csemege- és fűszerüzlete Városháztér, Békefi

Andor úr csemege- és fűszerüzlete Széchenyi utca és Goldstein

Mór úr Király-utca 4-ik szám.

Porosz-kőszén házhoz szállítva 100 kg. 1.50 kr.

Kitűnő minőség- és teljes súlyért szavatol:

Neumann József.